

**URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BiH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА БиХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA**

Muvekita 4, 71 000 Sarajevo, Tel/Fax: ++ 387 (0) 33 26 93 00, www.revizija.gov.ba, e-mail: saibih@bih.net.ba

Број:

**ИЗВЈЕШТАЈ О РЕВИЗИЈИ
ЦЕНТРА ЗА УКЛАЊАЊЕ МИНА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
ЗА 2006. ГОДИНУ**

Сарајево, мај 2007. године

САДРЖАЈ

I	МИШЉЕЊЕ РЕВИЗОРА	3
II	РЕВИЗОРСКИ ИЗВЈЕШТАЈ	4
1.	Увод	4
2.	Осврт на налазе и препоруке ревизије за 2005. годину	4
3.	Налази ревизије и препоруке за 2006. годину	5
3.1.	Систем интерних контрола	5
3.2.	Примјена Закона о јавним набавкама	6
3.3.	Попис средстава и извора средстава за 2006. годину	6
III	КОРЕСПОНДЕНЦИЈА	7
IV	РЕЗИМЕ	8
Прилог 1: Табела извршења буџета од 01.01. до 31.12.2006. године.		
Прилог 2: Коментар ВНМАС-а на нацрт Извјештаја		
Прилог 3: Одговор Канцеларије за ревизију на Коментар ВНМАС-а на нацрт Извјештаја		

I МИШЉЕЊЕ РЕВИЗОРА

- 1) Канцеларија за ревизију институција Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Канцеларија за ревизију) извршила је ревизију финансијских извјештаја (за буџетска средства која су реализована преко ИСФУ система) на дан 31.12.2006. године у Центру за уклањање мина Босне и Херцеговине (у даљем тексту: ВНМАС).
- 2) Руководство ВНМАС-а је одговорно за финансијске извјештаје, поступање у складу са законима и прописима и успостављање ефикасног система интерних контрола. Наша одговорност је да изразимо мишљење на основу ревизије коју смо извршили.
- 3) Законски основ ревизије садржан је у Закону о ревизији институција Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", број 12/06). Ревизију смо обавили у складу са ревизијским стандардима Међународне организације врховних ревизијских институција INTOSAI ("Службени гласник БиХ", број 5/01). Ови стандарди захтијевају да ревизију планирамо и извршимо на начин који нам омогућава да се у разумној мјери увјеримо да су финансијски извјештаји састављени у складу са важећом законском регулативом и примјенљивим рачуноводственим стандардима и да представљају тачан и истинит приказ пословања. Ревизија оцјењује и поузданост система интерних контрола којима се осигурава примјена закона и прописа, заштита имовине, поуздано извјештавање и ефикасно пословање.
- 4) Ревизија је, на основу узорак, испитивала значајне трансакције које потврђују износе у финансијским извјештајима, оцјену рачуноводствених начела приликом састављања финансијских извјештаја, оцјену значајних процјена извршених од стране руководства приликом састављања финансијских извјештаја, усаглашеност са законима и прописима и оцјену система интерних контрола. Сматрамо да ревизија коју смо извршили пружа разуман основ за изражавање нашег мишљења.

Према нашем мишљењу, ревидирани финансијски извјештаји (за буџетска средства), реално и објективно приказују стања у свим значајнијим аспектима финансијског пословања у 2006. години, осим за квалификације ефеката које има ставка:

- **Попис средстава и извора средстава (поглавље 3.3. овог Извјештаја).**

Сарајево, 10.05.2007. године

II РЕВИЗОРСКИ ИЗВЈЕШТАЈ

1. Увод

ВНМАС је стручна служба Комисије за деминирање БиХ који је формиран након усвајања Закона о деминирању БиХ у фебруару 2002. године, и којим је створен правни оквир за провођење противминских акција.

Финансирање ВНМАС-а у 2006. години је вршено из више извора. Укупно утрошена средства за финансирање ВНМАС-а у току 2006. године износе 5.880.238,00 КМ (подаци преузети из помоћних евиденција ВНМАС-а). Структура остварених расхода је 1.321.837,46 КМ из донација која су реализована путем UNDP (ова средства нису била предмет наше ревизије) и 4.558.400,53 КМ из буџета (од овога износа 24.440,00 КМ је реализовано путем ИСФУ-а) и била су предмет наше ревизије.

2. Осврт на налазе и препоруке ревизије за 2005. годину

Канцеларија за ревизију извршила је ревизију пословања ВНМАС-а за 2005. годину о чему је састављен Извјештај, као и претходну фазу ревизије за 2006. годину. Ревизијом су утврђене одређене слабости и неправилности описане у Извјештају и ВНМАС је сугерисано да их размотри, те да подузме одређене активности на отклањању истих како се утврђене неправилности и пропусти не би понављали у даљем пословању.

ВНМАС је у прописаном року од 60 дана, у складу са одредбама члана 16. став 3. Закона о ревизији институција БиХ, доставио Одговор о подузетим активностима ради превазилажења слабости и неправилности које су идентификоване у ревизорском извјештају за 2005. годину.

Освртом на препоруке ревизије, дате у наведеном Извјештају и датим препорукама у претходној ревизији, као и увидом у реализоване активности које су наведене у Одговору о подузетим активностима ради превазилажења неправилности које су идентификоване у ревизорском извјештају за 2005. годину утврдили смо које су препоруке и сугестије реализоване, које су у току реализације, а које нису поштоване из ревизорског Извјештаја за 2005. годину.

Реализоване препоруке:

- Извршена су одређена унапређења у рачуноводственом систему ВНМАС;

Активности које су у току:

- Уочена су одређена побољшања код примјене Закона о јавним набавкама у току 2006. године;

Нереализоване препоруке:

- Начин на који је извршен попис средстава и извора средстава са 31.12.2006. године није задовољавајући, нити осигурава поуздан основ за сачињавање тачних годишњих финансијских извјештаја (у првом реду мислимо на Биланс стања)

3. Налази ревизије и препоруке за 2006. годину

3.1. Систем интерних контрола

Ревизија је утврдила одређене неправилности и недостатке у постојећем систему интерних контрола, а које се прије свега односе на сљедеће: слабости које су уочене током извршеног пописа средстава и извора средстава, одређеним пропустима у извршеним процедурама набавки, реализацији значајнијих трошкова пословања итд. Руководство ВНМАС-а би требало убудуће посветити већу пажњу успостављању квалитетног система интерних контрола у свим процесима пословања.

Трошкови репрезентације регулисани су интерном "Одлуком о висини средстава за репрезентацију и накнади трошкова за репрезентацију" за 2006. годину, којом се утврђује мјесечни износ средстава за репрезентацију у висини од 1.500,00 КМ од чега се износ од 750,00 КМ користи за надокнаду трошкова репрезентације запосленима БХМАЦ-а који имају право на споменуте трошкове, а преостали износ од 750,00 КМ за потребе одржавања састанака, радионица, итд.

Ревизијом трошкова репрезентације уочено је да, у одређеном броју случајева, трошкови репрезентације нису у складу са споменутом интерном Одлуком, односно јављају се одређена прекорачења у односу на утврђени мјесечни износ средстава за надокнаду трошкова репрезентације запосленима БХМАЦ-а који имају право на споменуте трошкове, као и у односу на утврђени мјесечни износ средстава за потребе одржавања састанака, радионица, итд.

Евиденција путних налога која се налази у сједишту није свеобухватна, тј. не садржи издате путне налоге и за регионалне канцеларије. Евиденције које су нам дате на увид (ВНМАС и Канцеларија Сарајево) нису потпуне и не осигуравају све податке о путним налозима (износ аконтације, трошкова по путном налогу, који налози су правдани тј. дати на књижени и сл.). Такође смо установили да код издавања путних налога има одређених грешака (у књизи евиденције су уписани различити бројеви налога, замијењена имена на налозима и у евиденцији и сл.).

Током већег дијела године евиденција утrophка горива није осигуравала податке о просјечној количини горива. Наиме, у прегледу који се водио у одјељењу логистике постојали су подаци о пређеним километрима и количини потрошеног горива, без података о просјечној потрошњи по сваком аутомобилу. Овај збирни преглед се сачињавао на основу прегледа из организационих јединица и достављених налога за возила на којима је уписана количина горива и километража, без просјечне потрошње горива. Уочена су одређена побољшања у евиденцији утrophка пред крај године која свакако треба наставити и унаприједити да би се постигао свеобухватан надзор над употребом аутомобила.

Канцеларија за ревизију је мишљења да добро организован систем интерних контрола може помоћи руководству ВНМАС у постизању његових циљева, осигурању сачињавања поузданих финансијских извјештаја, и може помоћи да пословање буде у потпуности усаглашено са законима и регулативама.

3.2. Примјена Закона о јавним набавкама ¹

Установљено је да систем интерних контрола код процеса набавки, још увијек, није успостављен на начин да је осигуран надзор и контрола у свим фазама процеса набавке, од самог планирања набавки до праћења извршења закључених уговора, односно тако да је осигурано потпуно поштовање одредби закона и подзаконских аката који регулишу процес набавке.

Уочени недостаци и пропусти код извршених набавки у складу са Законом о јавним набавкама:

- Систем интерних контрола који осигурава процедуру избора најповољнијег добављача у складу са Законом о јавним набавкама није задовољавајући, те је потребно исти доградити и досљедно примјењивати;
- Код набавке возила је извршен избор најповољнијег понуђача након што је утврђено да од три понуде једна не задовољава услове из јавног огласа. Двије преостале понуде, по нашем мишљењу, не осигуравају стварну конкуренцију за избор добављача (напомињемо да постоји мишљење Правобранилаштва на закључење уговора).

Канцеларија за ревизију сугерише руководству ВНАС-а анализирање свих пропуста који су учињени приликом провођења процедура у складу са Законом о јавним набавкама, те убудуће досљедну примјену законских процедура када су у питању набаве роба, услуга и капиталних средстава, без обзира из којих се извора врши набавка.

3.3. Попис средстава и извора средстава за 2006. годину

Анализом извјештаја о попису средстава и извора средстава² за 2006. годину и увидом у документацију о проведеном попису, Канцеларија за ревизију је поново утврдила да попис није у потпуности у складу са рачуноводственим прописима, те да није у потпуности обухватио стања имовине и обавеза ВНАС-а са 31. децембром 2006. године. Овдје желимо упозорити на неправилности и пропусте који су учињени у току пописа, и исказати резерву за ефекте које наведене неправилности имају на финансијске извјештаје:

Ревидирајући извршени попис средстава и извора средстава за 2006. годину, утврдили смо поново одређене недостатке и пропусте на које желимо скренути пажњу руководству ВНАС-а, како слиједи:

- Нису у потпуности извршене све одговарајуће припреме како у рачуноводству тако и на терену за рад пописних комисија, што је један од основних услова за извршење квалитетног пописа средстава;
- Централна пописна комисија је, током физичког пописа, као и из пописних листа осталих комисија, утврдила да се током рада појавило низ пропуста и неправилности из ранијих периода, те се није могло утврдити стварно стање трајних и потрошних средстава, што је стварни циљ пописа имовине;
- Није извршено усклађивање стварног стања са књиговодственим;

¹ Ревидиране набавке које су реализоване из буџетских средстава

² Сврха пописа јесте да се на основу стварног стања усклади књиговодствено стање средстава и њихових извора, књижењем разлика, односно вишкова и мањкова и тако осигурају реални подаци у рачуноводственим исказима годишњег обрачуна. Попис доприноси да у годишњим финансијским извјештајима буде исказан истинит и фер преглед средстава, обавеза и потраживања под условом да се исти уради у складу са прописима, што по мишљењу Канцеларије за ревизију није био случај са извршеним пописом за 2006. годину у ВНАС.

- База података сталних средстава није ажурна и уредна;
- Приликом пописа уочена су средства којих нема на пописним листама, а у стварности их има (проблем премијештања средстава без пратеће документације)
- Нису тачно утврђени стварни вишкови средстава који су исказани у појединачним извјештајима комисија;
- На инвентурним листама из базе података, комисије су утврдиле да се на листама налази знатан број ситног инвентара;
- Није утврђено шта представља стварни мањак и који су узроци мањка, нити су донесене одлуке о начину књижења истог;
- Попис средстава и извора средстава није у потпуности завршен, те је донесена Одлука о ванредном попису;

Уочили смо да је изражен проблем са средствима која су расходована, а која се физички налазе у ВНМАС-у и као таква представљају само баласт. Сугеришемо руководству ВНМАС-а да настави започети процес расходовања средстава у складу са донесеним одлукама и законском легислативом.

Имајући у виду специфичности ВНМАС-а, његову организациону структуру и чињеницу да ВНМАС у власништву има велики број сталних средстава, може се утврдити да још увијек нису занемариве посљедице неразријешених почетних стања из ранијих година које су имале утицаја на исказане податке о сталним средствима у пописним листама ВНМАС-а.

Канцеларија за ревизију сугерише руководству ВНМАС-а, у што краћем року, подузимање активности које би се у овом тренутку огледале у набавки одговарајућег software-а за евидентирање сталних средстава и обрачун амортизације, те ангажовању одређеног броја стручних запосленика. Овдје је такође прихватљива и варијанта да именоване комисије наставе радити започети посао на рјешавању неусаглашених почетних стања и елиминисању њихових импликација на сва сљедећа почетна стања. Такође, сугеришемо и идентификовање ситног инвентара у пописним листама и његово прекњижавање са сталних средстава на ситан инвентар.

Туђа стална средства која су на кориштењу у ВНМАС-у, у складу са Законом о рачуноводству, потребно је пописивати, а њихове пописне листе достављати власницима на потврђивање.

Стална средства за која је донесена одлука о расходовању и која су на основу истих искњижена из евиденције, потребно је до физичког уништења исказивати на имовини ван употребе, или их одмах по доношењу одлуке физички уклонити из простора који користи ВНМАС (продати, поклонити или у складу са прописима уништити).

III КОРЕСПОНДЕНЦИЈА

ВНМАС-у је уручен нацрт Извјештаја о ревизији за 2006. годину, на разматрање и достављање коментара на налазе ревизије.

У остављеном року од 15 дана, ВНМАС је доставио своје коментаре на нацрт Извјештаја. По нашој процјени, ВНМАС није доставио нове доказе и чињенице које би утицале на измјену налаза садржаних у нацрту Извјештаја.

У прилогу Извјештаја достављамо вам Коментар ВНМАС-а на нацрт Извјештаја и Одговор Канцеларије за ревизију.

IV РЕЗИМЕ

Канцеларија за ревизију је извршио ревизију финансијског пословања БХМАЦ у складу са Законом о ревизији и ИНТОСАИ стандардима, уважавајући опће увјете окружења у којем је егзистирао БХМАЦ.

Ревидирањем пословања у 2006. години поновно смо утврдили бројне недостатке и пропусте, те смо на основу истих дали одређене сугестије и препоруке у циљу унапређења пословања БХМАЦ које се односе на:

- недостатке који говоре о слабостима система интерних контрола (видјети точку 3.1.);
- недостатке у провођењу процедура набава које су регулиране Законом о јавним набавама (видјети точку 3.2.);
- недостатке и пропусте приликом провођења пописа средстава и извора средстава (видјети точку 3.3.);

ЗАМЈЕНИК ГЕНЕРАЛНОГ РЕВИЗОРА

мр. Драган Кулина

ГЕНЕРАЛНИ РЕВИЗОР

Миленко Шего